

Recensie

FOTOGRAFIE

Na al die andere fotografen bezocht Karianne Bueno het land van de tsunami. Zij keerde terug met een dromerig beeldrijm van een landschap van mist en water.

Door Merel Bem

Grijs groen Japan

Doet ze het toch wéér, die Karianne Bueno. Vorig jaar kwam ze met *Asper*, een klein boekje dat evenwel grote indruk maakte op hen die ontvankelijk bleken voor de subtiele beeldtaal van de fotograaf. Een jaar later is daar *Haiiro*, opnieuw zo'n pareltje, ook wat betreft vormgeving. Wonderbaarlijk is het, want in eerste instantie lijkt Bueno dusdanig gecharmeerd van allerhande (fotografische) clichés dat je bij elk project opnieuw niet kunt geloven dat het daadwerkelijk goed zal worden.

Want zeg nou zelf: Japan. Welke kunstenaar gaat nu nog naar Japan, behalve dan de documentairefotograaf die het land een jaar na de tsunami wil vastleggen? Als enigszins

romantisch aangelegde, poëtische fotograaf (om er dan zelf ook maar een cliché tegenaan te gooien) moet je wel erg goed weten wat je doet, wil je met iets nieuws kunnen terugkeren uit dat al door talloze, ook Nederlandse, fotografen uitgeputte land.

En dan is er de kwestie van de vorm van het boek. Een leporello, met pagina's die uitvouwbaar zijn tot een lint van bijna drie meter lang. Mooi, maar ook eerder vertoond.

Het weerhield Karianne Bueno (Leeuwarden, 1979) er niet van om het toch gewoon allemaal te doen. Ze ging naar Japan en ze liet haar romantische inborst niet thuis, net zoals ze dat niet deed toen ze naar het afgelegen Vlaamse dorp Asper ging, waar melancholie haar drijfveer leek om de stille idylle vast te leggen die, naarmate het boek vordert, steeds

grimmiger van sfeer wordt. *Haiiro* is het resultaat van haar laatste grote reis, en naast het boek is er nu ook een kleine presentatie bij Liefhertje + De Grote Witte Reus in Den Haag.

'Haiiro' is Japans voor grijs. Het is volgens Bueno, zo schrijft ze in haar tekst in het boek en bij de tentoonstelling, de kleur van het Japanse landschap. Ze beschrijft mooi hoe ze het land voor het eerst ervaart, hoe ze aan komt glijden in een vliegtuig,

In het werk van Karianne Bueno gaat het niet om kijken alleen

hoe ze later met de trein verder reist door mistige velden, langs grijze fabrieken en water, water, water.

Woorden zijn belangrijk in het werk van Bueno, ze beschrijven altijd een gemoedstoestand die wordt gereflecteerd in haar beelden. Zintuiglijkheid speelt daarbij een grote rol, het gaat niet om kijken alleen. Het heeft ook met voelen te maken, met de sensatie die je bekruipt wanneer je de foto's van Bueno bekijkt. Dromerig zijn ze, met veel water en verlaten plekken, allemaal in verschillende tinten grijs en vaaggroen. Af en toe staan er wat mensen op, maar vaak benaderd met afstandelijkheid.

Aan alles voel je dat Bueno dit land voor het eerst bezocht en er probeert grip op te krijgen door middel van haar camera. Het is juist in die uiterst persoonlijke en intuïtieve benade-

ring waar de kracht van *Haiiro* schuilt. Want ja, ook Bueno fotografeerde de overbekende rijstvelden en huizen met van die typische Japanse dakpandaken. Een foto van de miljoenenstad Tokio wordt gecombineerd met een beeld van krioelende gekleurde karpers, happend naar adem in een overvol stukje water, een 'makkelijke' koppeling. En toch zijn die beelden van haar én irriteren die beeldrijmen niet.

Het zijn maar veertien foto's die Karianne Bueno in haar boek stopte (tien in de tentoonstelling), weinig voor een eerste indruk van Japan. Maar het is genoeg, omdat het hier, meer nog dan in *Asper*, om een sfeer gaat, om een impressie. En dan gaat teveel al snel vervelen. De beelden van *Haiiro* zijn bijzonder mooi, maar meer dan hun esthetiek is hun

Tokio tot de horizon

'We dalen. Land van water en land, land zonder mensen. De schaduwen van wolken op de grond vullen het grit van rijstvelden beneden. Vulkanen, sneeuw. Dan de donkere toppen van bomen. De stad komt dichterbij. Groen wordt bruin en grijs en chaos. Tokio vult mijn uitzicht tot de horizon.'

Fragment uit *Haiiro* van Karianne Bueno (vertaald uit het Engels).

Bis *Haiiro*, het kleine uitvouwbare boekje over Japan van fotografe Karianne Bueno.

afwisseling belangrijk, en hoe je met Bueno meekijkt, omhoog naar de bomen, omlaag naar de kleigrond, op richting leigrijze daken, neer richting loodgrijze zee. Het is een subtiele en ritmische samenballing van de individuele wijze waarop Bueno het land heeft ondergaan, zonder dat ze alles voor de kijker wil invullen.

Bueno weet precies hoe ver ze kan gaan. Tot hier dus. Maar dan wel doorgaan met fotoboekjes maken.

*****

Karianne Bueno: *Haiiro*. T/m 21 januari in Liefhertje + De Grote Witte Reus, Den Haag. € 28. Verkrijgbaar bij Liefhertje & De Grote Witte Reus, Den Haag en Atheneum Boekhandel, Amsterdam. En via kariannebueno.nl of schaden.com.

Haagse cultuurondernemers

Kunstenaarsinitiatief Liefhertje + De Grote Witte Reus, waar het boek van Karianne Bueno werd gepresenteerd, is een van de vele uitingen van het bloeiende kunstleven van Den Haag, de stad waar de PVV alle subsidie aan kunstinstellingen wil staken. De laatste jaren heeft Den Haag zichzelf, wat beeldende kunst en fotografie betreft althans, steeds beter op de kaart gezet. Het Gemeentemuseum zat er al en kreeg versterking van het GEM en het Fotomuseum. Maar ook kleinere, niet-gemeentelijke instellingen kregen er voet aan de grond. Liefhertje + De Grote Witte Reus, genoemd naar de twee oprichters, Geertje Muffels (lief) en Robert Jan

Verhagen (groot en blond), bestaat sinds 2002. Sindsdien zagen ook kunstenaarsinitiatief Nest en tentoonstellingsruimte Gemak het licht. Het zijn in korte tijd plekken van belang geworden, die opvallen vanwege hun vooruitstrevende programmeringen, maar ook vanwege hun ambitie en professionaliteit. Voor een deel, of zelfs helemaal, afhankelijk van subsidie, sommige ook deels zelfvoorzienend. Zo heeft LhGWR naast een boekwinkel een heuse designwinkel, waar kleding, accessoires en interieurproducten van jonge ontwerpers worden verkocht. Belangrijk kenmerk dus, van de Haagse bloei: cultureel ondernemerschap.